

Γ. ΠΑΪΣΙΟΥ, Ιερέως

ΟΛΙΓΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΜΙΛΙΚΟΥ ΧΙΟΝΙΑΔΩΝ

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν ὄσων ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ ΙΔ' καὶ ΙΖ' τεύχος τῆς «Ἡπειρωτικῆς Ἑστίας» ἐκ μέρους τῶν κ.κ. Μιχ. Κοκόρου (Νοσταλγοῦ) καὶ Κων. Λαζαρίδου σχετικῶς μὲ τὸ Ἀμιλικὸν Κουκουλίου, καὶ κατόπιν τῶν ὄσων ἡ Διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ διετύπωσεν ἐν αὐτῷ περὶ τοῦ θεσμοῦ τούτου ἐν σημειώσει εἰς σελ. 608-609, δίδεται καὶ εἰς ἡμᾶς ἡ εὐκαιρία νὰ χαράξωμεν τὰς κατωτέρω γραμμάς, καὶ διὰ τῶν γραμμῶν αὐτῶν, νὰ φέρωμεν εἰς φῶς ἐν ἔγγραφον τοῦ 1886 συναφές πρὸς τὸν θεσμὸν τοῦ Ἀμιλικοῦ, τιτλοφορούμενον «Συμφωνητικόν», καὶ νὰ θέσωμεν τοῦτο ὑπ' ὄψιν τῶν εἰδικῶς περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσχολουμένων ἢ ἀσχοληθησομένων.

Τὸ Συμφωνητικόν, ἢ μᾶλλον τὸ ἐνοικιαστήριον τοῦτο διαστάσεων 29X20 εὑρέθην ἐν τῷ οἰκογενειακῷ ἡμῶν ἀρχεῖῳ ἀνῆκε εἰς τὸν ἀείμνηστον Θεόδωρον Σίμου¹ τὸν καὶ ἐνοικιαστὴν τοῦ Ἀμιλικοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1886.

Χαρακτηριστικὸν τοῦ ἔγγραφου τούτου εἶναι ὅτι δὲν φέρει τόπον προελεύσεως. Ἄλλ' ἐκ τοῦ ὀνοματεπωνύμου ἐνὸς ἐκάστου τῶν ὑπογραψάντων τοῦτο κατοίκων τοῦ χωρίου, ἐκ τοῦ ἰδίου Θεοδώρου ὑπογραφομένου εἰς διαφόρους ἄλλας περιπτώσεις καὶ ὡς Μουχτάρη κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, ἀλλὰ καὶ ἐκ μιᾶς ἄλλης ἀποδείξεως τοῦ 1887², μαρτυρεῖται καὶ ἀποδεικνύεται χω-

ρὶς καὶ τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν ὅτι τοῦτο ἐγένετο ἐν Χιονιάδες.

Ἄς μὴ διστάσῃ λοιπὸν ὁ ἀναγνώστης περὶ τῆς ἀληθείας τῶν πραγμάτων, καὶ ἄς μὴ ἀμφιβάλῃ περὶ τοῦ τόπου τῆς προελεύσεώς του, διότι περὶ τοῦ ἐναντίου, οὐδαμοῦ θὰ δυνηθῇ νὰ στηριχθῇ.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ ἔγγραφου τούτου ἐν συντομίᾳ.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὸ κτίριον τοῦ Ἀμιλικοῦ, τοῦτο εὑρισκόμενον ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο συνοικιῶν τοῦ χωρίου, καὶ ἀποτελούμενον ἐξ ἐνὸς καὶ μόνου εὐρυχώρου δωματίου μετὰ ὑπογείου χρησιμοποιουμένου ὡς σταύλου, ἦτο ἐν χρήσει μέχρι τῶν τελευταίων ἐτῶν τῆς Τουρκοκρατίας (1912).

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν παρεχωρήθη ὡς κατοικία εἰς τοὺς βόσκοντας τὰ ποίμνια τοῦ χωρίου αἰγοβοσκούς. Κατόπιν ἐχρησιμοποιήθη ὡς ἀχυροκαλύβη, ἐσχάτως δὲ καὶ κατηδαφίσθη. Τοῦτο, ἀντικατέστησε ἕκτοτε, ὅτε μὲν ἡ κατ' οἶκον φιλοξενία τῶν ἐκάστοτε ἐν τῷ χωρίῳ διὰ λόγους ὑπηρεσίας ἐρχομένων κρατικῶν ὀργάνων, ὅτε δὲ ὁ ξενῶν.

Ἡμεῖς εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν μὴ ἔχοντες εἰδικότητά τινα περὶ τὰ τοιαῦτα, περιοριζόμεθα εἰς τὰ ὀλίγιστα μόνον περὶ αὐτοῦ καὶ οὐδὲν ἄλλο.

Παραθέτοντες δὲ κατωτέρω τὸ περιεχόμενον τοῦ Συμφωνητικοῦ τούτου, δη-

1. Οὗτος ἀκληρὸς ὢν, πλησιέστατος συγγενῆς τῆς οἰκογενείας ἡμῶν ἐτύγχανε.

2. Ἴδου δὲ πῶς περὶ τοῦ Θεοδώρου ὡς πρώην Μουχτάρη ὁμιλεῖ ἡ κάτωθεν ἀπόδειξις : «Γρόσια 500 : ἦτοι πεντακόσια ἔλαβον παρὰ τοῦ Θεοδώρου Σίμου πρώην Μουχτάρη ἀπὸ ζιμέτι δηλαδὴ ἀπὸ χρήματα βασιλικά ὅπου εἶχε

λάβη περιπλέον ἀπὸ μερικὸς ἐκ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου μας, δι' ὃ δίδω τὸ παρὸν δι' ἐνδειξιν.

Χιονιάδες τῆ 21 Μαρτίου 1887

δημήτριος τόλης μουχτάρης
(Τ.Σ.).

λοῦμεν ὅτι κατὰ τὴν ἀντιγραφὴν αὐτοῦ διετηρήσαμεν τὴν διακρίνουσαν αὐτὸ ὀρθογραφίαν καὶ διάταξιν ὡς ἀκολούθως ἐμφαίνεται, ἔξαιρέσει τῶν τόνων.

Συμφωνητικὸν

Οἱ ὑποφαινόμενοι χωριᾶνοι ὅλοι κοινῶς καὶ εὐχαρίστως συμφωνήσαμε τὸν κύριον συνεγχοριανὸν μας Θεόδωρον σίμου διὰ εἰσπράκτορα καὶ ἐνοικιαστὴν τοῦ ἀμηλικοῦ τῆς κοινότητός μας τὸ νὰ μᾶς ἀπαλλάξει ἀπὸ φροντίδα διὰ κονάκια³. ὁ μὲν ὀρθοεὶς ὑπόσχεται νὰ ἔχει παντοδαπὰς τροφὰς διὰ ἀνθρώπους καὶ ζῶα ἀπὸ εἴκοσι πέντε ἕως 30. εἰὰν εἰσέλθῃ κοσιάδα⁴ θὰ τὴν παραδεχθῆ εἰς τὸ ἀμηλικόν. ἀπὸ τριάκοντα καὶ ἐπάνω θὰ τοὺς μοιράσῃ εἰς τὸ κοινόν. τὰς μὲν τροφὰς διὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὰ ζῶα ὑπόσχεται ὁ ἐνοικιαστὴς νὰ τοὺς πηγένει. τὸ κοινὸν θὰ τραβίξει τὸ προχοζοῦρι⁵. τὸ κοινὸν ὑπόσχεται νὰ εὐτρεπίσει τὸ ἀμηλικόν μὲ ψάθας προσκεφάλαια μερικὰ στρόματα καὶ ξύλα ἀπὸ δύο φωρτόματα τὸ σπῆτι. καντήλη τοῦ πετραιλέου ὅσο χρειασθῆ εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ. τὸν δὲ μισθὸν θέλομεν τοῦ πληρόσει τὸ κοινὸν Γρ:(όσια) Ἄριθμὸς 2500. δύο (χιλιάδες) πεντακόσια. καὶ διὰ τὴν εἰσπραξίν, πρὸς ἓν ἡμισυ παρὰν τὸ Γρ.(όσι) τὰ ὅσα εἰσπράξει. ἡ μὲν εἰσπραξίς του θὰ ἀναγνωρίζεται ἀπὸ τὴν Δημογεροντίαν καὶ θὰ εἶναι δύο καθαρὰ Δευτέρια πρὸς δὲ τῶν ἐξώδων θὰ εἶναι Γνωστά ἀπὸ τὴν Δημ(ογεροντίαν) καὶ ἐναντία περιπτώσει δὲν εἶναι Γνωστά θέλει εἶσθαι ἄκυρα. ἀπὸ σήμερον ὀλοκλήρου ἔτους, τὸ ταμεῖον θὰ τὸ ἐξοφλῆ. οἱ εἰσπράκτορες οἱ ὅποιοι θὰ ἔρχονται θὰ πηγένουν ἐκεῖ ὅπου χρεωστοῦσαν⁶ χρήματα καὶ ὄχι ἀράδα νὰ ἐνοχλῆ τὸ κοινὸν παντάπασιν. διὸ ἔγιναν δύο παρόμοια ἀνὰ ἓν ἐκαστῶ πρὸς ἀσφάλειαν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. ἡ μὲν

βούλα⁷ θὰ εὐρίσκειται εἰς χεῖρας τοῦ Δημήτρι Χρήστου δημογέροντα καὶ εἰὰν θέλουν βουλώσει διὰ ἀναγκαίαν ὑπόθεσιν νὰ ἐρωτᾶται τὸ κοινὸν ὅλον.

(1)886 ἰουλίου 23

- » διμήτρι Χρήστος
- » μιχάλης κωνσταντίνου (Ζωγράφος)
- » διμίτρη ληάτση
- » κόστα τόλης (Τζήμος)
- » Ἰωάννης Γ. σκούρτης
- » στάβρος γεοργίου (Δημητριάδης)
- » δημήτρι τόλη (Πρωτόγερος)
- » Διονύσιος βαγγέλι παρὸν
- » Χαράλαμπος σκούρτης
- » Χαράλαμπος φείλις
- » Ἀπόστολος Μ. Ζωγράφος
- » Κώστας Θεολόγη (Κυρζίδης)
- » Ὀδυσσεὺς Ἰω. μακρῆς
- » Δημήτριος Νικολάου Ζωγράφος
- » κόστα ἀναστάση (Βούρης)
- » γιάννης παήσης
- » γιόργης μαντρούδης
- » γιόργης βλάχος
- » δημήτρη ἀναστάση (Σακούλης)

(Τ.Σ. Κοινοτικῆς)

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων.

Περὶ δὲ τῶν τίτλων τοῦ Μουχτάρ Ἐβέλ καὶ Μουχτάρ Ἰθανί (;)⁸ (Σανὶ κατὰ τὸν κ. Λαζαρίδην), ἀντὶ παντὸς ἄλλου, παραθέτω κατωτέρω καὶ ἓν ἄλλο ἔγγραφο τοῦ 1847, προερχόμενον ἐκ Κονίτσης.

Χαρακτηριστικὸν καὶ τοῦ ἔγγραφου τούτου εἶναι ὅτι, ἀντὶ τοῦ τίτλου Μουχτάρ Ἐβέλ καὶ Μουχτάρ Ἰθανί, φέρει τὸν τίτλον Μουχμπήρ Ἐβέλ καὶ Μουχμπήρ Ἰθανί,⁹ ὡς καὶ δύο σφραγίδας διαφερούσας κατὰ τι ἢ μία τῆς ἄλλης εἰς τὴν ἐπικεφαλίδα.

7. Σφραγίς.

8. Ἄν καὶ ἐν τῷ ἔγγραφῳ ἡ λέξις αὕτη εἶναι κατὰ τι δυσανάγνωστος, τὰ ἀρχικὰ ὅμως γράμματα δηλαδὴ τὸ κεφαλαῖον Ι, καὶ τὸ ἐπόμενον θ, διακρίνονται καθαρῶτα. Βοηθούμενοι δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Λαζαρίδου διὰ τὰ ἐπόμενα, παρουσιάζομεν τὴν λέξιν «Ἰθανί».

9. Μὲ τὸν τίτλον Μουχμπήρης ὑπεγράφετο ἐνίοτε καὶ ὁ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν διατελέσας Μουχτάρης τοῦ χωρίου Χιονιάδων Ἰωάν. Σκούρτης.

3. καταλύματα.

4. στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα.

5. μπροχοζοῦρι=ἡ ἐπιπρόσθετος ἐπιμέλεια καὶ φροντίς διὰ τοὺς φιλοξενουμένους ἀναταραχῆ θόρυβος.

6. Ἀνάγνωθι=ἐκεῖ ὅπου χρεωστοῦν

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο εὑρεθὲν ἐν τῷ ἀρχαίῳ τοῦ ἀειμνήστου Ἱερομονάχου Χρυσάνθου τοῦ Λαϊνᾶ, ἔχει ὡς ἑξῆς :

Διὰ τοῦ παρόντος ἐξοφλητικοῦ δηλοποιοῦμεν ὅτι διὰ τὰ ὄσα Γρόσια χρωστοῦσεν εἰς τὸ κοινὸν τοῦ ἐπάνω Βαρθολομαίου¹⁰, ὁ Ἱερομόναχος Χρυσάνθος, ἀπὸ παλαιῶν μπεκαγέδαις καὶ λοιπὰ, κατὰ τὰ πολιτικά μας δευτέρια ἕως σήμερον, διὰ ὅλλα αὐτὰ εὐχαρίστως ἐσυμβιβάσθημεν μὲ ἑκατὸν δέκα Γρόσια N. 110 : τὰ ὁποῖα καὶ ἐμέτρησεν εἰς χεῖρας τοῦ βασιλῆ τὰτζη μακρὸν μουχμπήρ Ἰθανί (;), διὰ αὐτὰ ὁ ὀρθοὶς Χρυσάνθος μένει ἐξοφλησμένος καὶ ἀκαταζήτητος. πρὸς τούτοις ἐσυμβιβάσθημεν καὶ διὰ τὸ ἐρχόμενον νὰ δίδῃ πρὸς τὸ κοινὸν χρονικῶς Γρόσια τριάντα N. 30 : καὶ ὄχι περισσότερα. διὸ καὶ ὑποφαινόμεθα.

1847 μαρτίου 5 : κόνιτσα¹¹

Νικόλαος ζήση
λάμπρος ἰωάννου (;)

10. Ὁ χριστιανικὸς πληθυσμὸς ὁ ἀποτελῶν τὴν Κοινότητα ἄνω Κονίτσης ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Τουρκικὸν αὐτῆς πληθυσμὸν ὅστις ἀπετέλει ἰδίαν Κοινότητα.

11. Τὰς λέξεις κόνιτσα καὶ τὸ ἐπίθετον Τατζιόπουλος ἀνάγνωθι Κόνιτσα καὶ Τατζιόπουλος.

Νικόλαος Τατζιόπουλος
Κώστας μπεκιάρης
βασιλῆς διαμάντη
γιόργης κυριάζου
Πέτρος διδασκάλου
Βασίλειος τόλη
Γεώργιος Κώστα
τασιούλας πλαχάβα
παναγιότης φλόρος
Παναγιώτης Βασιλείου
χρηστός πατέρα
μῆχος πῆρος (;)
γηόργης βασηλήου κόκα
μά(ν)θος χούμζου (;)
γηάνης ζήση κοντογηάνης
ἰωάννης καλωγίρου
ζώης (;) γεοργίου
βασιλῆς διαμάντι
μιχαήλης βασιλείου
Βασίλειος Δ. ρωμοιοῦ
μιχαήλης χριστοδούλου
Ὁ μοχπίρ ἐβέλ τοῦ ἀπάνο βαροσιοῦ
Ἰωάν(νης) Ζώη Πατέρας
(T.Σ.)

βασιλῆ μακροῦς
(T.Σ.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΪΣΙΟΣ
Ἱερεὺς

